

# РЕШЕНИЕ

№ 11091

гр. София, 31.03.2025 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 83 състав,**  
в публично заседание на 10.03.2025 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Теодора Милева**

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **9928** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 107 от Закона за гражданската регистрация (ЗГР).

Образувано е по жалба на В. В. Р., срещу отказ за издаване на удостоверение за наследници, обективиран в писмо с № РТР24-ГР24-2395-1/18.09.2024 г. на кмета на СО Район „Т.“.

В жалбата са развити доводи за незаконосъобразност на обжалвания административен акт, като постановен в противоречие с материалноправните норми, в нарушение на административнопроизводствените правила и при неизяснена фактическа обстановка. Твърди се, че жалбоподателката е законен наследник на Б. Б. И.-Г., което обосновава активната ѝ легитимация в административното производство и правото ѝ да получи удостоверение за наследници. Сочи, че това обстоятелство се установява от Удостоверение за наследници на Б. И. И. с изх. № 19/ГРС-6233 от 16.09.2019 г. Претендира съдът да постанови съдебно решение, с което да отмени оспорения отказ и да бъде задължен ответникът да издаде исканото удостоверение за наследници.

В съдебно заседание- жалбоподателката, редовно призована, чрез адв. Ц. поддържа изложеното в жалбата. Представя писмени бележки. Претендира разноси по делото.

Ответникът – кметът на СО Район „Т.“ – редовно призован, в о.с.з., чрез процесуалния си представител оспорва жалбата като неоснователна. Излага твърдения, че по безспорен начин е доказано основанийето за постановяване на отказа с оглед приложената справка, съобразно която има други наследници, а не заявените.

Претендира юрисконсултско възнаграждение

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните и приети по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Административното производство е образувано по искане № РТР24-ГР24-2395/16.09.2024 г. на В. В. Р. до кмета на СО Район „Т.“ за издаване на удостоверение за наследници на Б. Б. И.-Г.. Обосновава интереса си с твърдението, че към момента на откриване на наследството починалата е била вдовица, без родни или осиновени деца, поради което нейни наследници по закон се явяват низходящите наследници на сестра ѝ Н. Б. П., която е баба по майчина линия на жалбоподателката. В резултат на проведното се производство е издадено оспореното писмо с № РТР24-ГР24-2395-1/18.09.2024 г. на кмета на СО Район „Т.“, в което е обективизиран отказ за издаването на исканото удостоверение. Административният орган е посочил в отказа си, че след направена справка в отдел “АОН” на СО район „Т.“ е установено, че посочената в заявлението Б. В. Р. (Б. Б. И.- Г.) има дъщеря, която към момента е нейн единствен наследник, съответно на молителката не може да бъде издадено удостоверение за наследници.

При така установените факти, съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима – подадена е от активно легитимирано лице с правен интерес и срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 3 от АПК, тъй като с него се отказва издаването на документ от значение за признаване или упражняване на права и задължения. Съгласно нормата на § 8 от ПЗР на АПК уредените в кодекса производства за издаване на индивидуални административни актове и тяхното обжалване по административен и съдебен ред се прилагат и при извършването на административни услуги, както и при обжалването на отказите за извършването им, освен ако в специален закон е предвидено друго. В нормата на чл. 107 от ЗГР е уредена възможност за оспорване на отказа за предоставяне на данни от Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението (ЕСГРАОН) по реда, предвиден в АПК. Жалбата е насочена срещу отказ за извършване на административна услуга, който отказ е обективизиран в оспорения акт.

Разгледана по същество, след проверка на административния акт, съгласно чл. 168, ал.1 от АПК във връзка с чл. 146 от АПК, жалбата е неоснователна по следните съображения:

Оспореният административен акт е постановен от компетентен орган – кмета на СО Район „Т.“, в съответствие с предоставените му правомощия. Съгласно чл. 4, ал. 3 от ЗГР кметовете на общините са отговорни за гражданската регистрация на територията на общината. Актовете за гражданско състояние се съставят от длъжностното лице по гражданското състояние в общината или кметството, на чиято територия са станали събитията. Кметът на общината е длъжностно лице по гражданското състояние на територията на общината. Също така, изрично в разпоредбата на чл. 2, ал. 1 и ал. 5 от Наредба № РД-02-20-6/2012 г. е предвидено, че удостоверения въз основа на регистъра на населението се издават от кмета на общината, на района или на кметството или от определени от тях длъжностни лица от общинската администрация, като удостоверения за наследници се издават от общината, от района или от кметството по последен постоянен адрес на починалото лице. С оглед изложеното, както и при съобразяване на обстоятелството, че последният адрес на лицето, за което

се иска издаване на удостоверение за наследници, е в [населено място], район „Т.“, [улица], съдът намира, че оспореното писмо е издадено от компетентен орган – кмета на СО Район „Т.“, на когото са възложени такива функции съгласно чл. 2, ал. 1 и ал. 5 от Наредба № РД-02-20-6/2012 г.

Процесният отказ е издаден в предписаната от чл. 59, ал. 1 от АПК писмена форма и съдържа реквизитите, предвидени в ал. 2 на разпоредбата. При постановяването му са спазени административно-производствените правила и същият е съобразен с приложимите материално-правни норми.

Удостоверението за наследници е документ, удостоверяващ наследниците по закон на починало лице. Същото се издава от длъжностното лице по гражданско състояние в общината след справка в регистрите за населението, а административното производство по неговото издаване е уредено в ЗГР. ЕСГРАОН е национална система за гражданска регистрация на физическите лица в Република България и източник на лични данни за тях. Данните за законните наследници на едно физическо лице се съхраняват в ЕСГРАОН. Всяко физическо или юридическо лице може да поиска извършването на административна услуга, съответно - издаването на документ, който е от значение за удостоверяване, признаване, предявяване, упражняване или погасяване на негови права и задължения. Редът за предоставяне на данни от ЕСГРАОН е уреден в нормата на чл. 106, ал. 1 от ЗГР. Условието, при наличието на които данните подлежат на предоставяне са различни и разликите са обусловени от вида на правния субект, поискал достъп до личните данни. В нормата на чл. 106, ал. 1 от ЗГР са уредени три отделни категории субекти, на които се предоставят данни от ЕСГРАОН – физически лица /т. 1/, държавни органи и институции /т. 2/ и юридически лица /т. 3/. В съответствие с нормата на чл. 106, ал. 1, т. 1 от ЗГР данните от ЕСГРАОН се предоставят на: 1. българските и чуждестранните граждани и на лицата без гражданство, за които се отнасят; 2. на трети лица, когато тези данни са от значение за възникване, съществуване, изменение или прекратяване на техни законни права и интереси.

На следващо място, удостоверението за наследници извежда и обективира обобщена информация от един от изрично посочени в чл. 4 от Наредба № РД-02-20-6/24.04.2012 г. източници – Национална и Локална база данни „Население” и регистрите на актовете за гражданско състояние, а съгласно чл. 11, ал. 2 от Наредбата – регистъра на населението и регистрите на актовете за гражданско състояние. Според процедурата по издаване на удостоверение за наследници, регламентирана в ЗГР, удостоверението за наследници се издава от кмета на общината/на кметството или упълномощено от него лице, където е бил постоянния адрес на наследодателя, след справка в регистъра на населението и съдържа данни, отразени в него. Въз основа на подаденото искане за издаване на удостоверение за наследници длъжностното лице по гражданско състояние е длъжно да извърши проверка по регистъра на населението и прецени дали са основания за издаване на удостоверението. При липса на данни в съответните регистри, администрацията, действаща в хипотезата на обвързана компетентност, на основание чл. 8, ал. 2 от Наредба № РД-02-20-6/24.04.2012 г. е длъжна да постанови отказ.

Във връзка с изложеното, за да бъде издадено удостоверение за наследници е необходимо наличие на правен интерес у молителя. Така, съгласно разпоредбата на чл. 5, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6/24.04.2012 г. удостоверения се издават на лицата, за които се отнасят, на законните им представители, на техните наследници. В ал. 2 на

същата норма е посочено, че удостоверения могат да се издават и на трети лица, когато са им необходими за изпълнение на техни законоустановени правомощия или когато същите са изрично упълномощени с нотариално заверено пълномощно от лицата по ал. 1. Удостоверения се издават и по реда на Административнопроцесуалния кодекс, Гражданския процесуален кодекс и Наказателно-процесуалния кодекс.

В случая, административният орган е мотивирал отказа си с това, че Б. В. Р. (Б. Б. И.-Г.) има дъщеря, която към момента е нейн единствен наследник, поради което жалбоподателката не попада в кръга на наследниците. Съгласно чл. 11, ал. 2 от Наредбата за да определи наследниците по закон длъжностното лице прави пълна проверка в регистъра на населението, а когато е необходимо, и в регистрите на актовете за гражданско състояние. Независимо от това какво е декларирал молителят в искането си за издаване на удостоверение за наследници, задължение е на съответния административен орган да извърши проверка и правилно да определи кои лица са наследници и да ги отрази в удостоверението. Именно след направена справка в съответните системи и регистри, административният орган установява, че лицето, по отношение на което се иска издаване на удостоверение за наследници, има наследник от първи ред- дъщеря, съответно поради липса на интерес за заявителя отказва издаването му.

Следва да се има предвид, че В. В. Р. обосновава своя правен интерес с твърдението, че починалата Б. Г. е била вдовица, без родни или осиновени деца, поради което нейни наследници по закон се явяват низходящите наследници на сестра ѝ Н. Б. П., която е баба по майчина линия на жалбоподателката. В подкрепа на позицията си представя Удостоверение за наследници на Б. И. И. с изх. № 1048 от 26.02.2015 г. от 16.09.2019 г. и Удостоверение за наследници на Б. И. И. с изх. № 19/ГРС-6233 от 16.09.2019 г., видно, от които Б. Г. не е имала родни или осиновени деца.

Както беше посочено, при определяне наследниците по закон, длъжностното лице прави пълна проверка в регистъра на населението, а когато е необходимо, и в регистрите на актовете за гражданско състояние, като може да изисква данни служебно от други общински администрации и следва да впише всички живи и починали наследници, определени съгласно ЗН. При така определената компетентност на длъжностните лица и с оглед изискванията към формата на административния по чл. 12 от Наредбата акт в удостоверението наследниците се вписват с пореден номер, като се посочва връзката им с наследодателя (съпруг или родство), а в случай, че някой от наследниците е починал, неговите наследници се вписват с подномер. В колона „Съпруг/родство“ се вписва съпруг/а или родствената връзка между починалия наследник и неговите наследници. Следва да се има предвид, че в удостоверението се попълват всички данни за наследодателя и наследниците, включени в образаца – в него се отразяват само лицата, които са призовани да наследят съобразно родствената си, респективно брачна връзка към момента на откриване на наследството и именно към този момент се определят наследниците по закон. Така кръгът им не се променя в зависимост от момента на издаване на удостоверението.

С административната преписка са представени акт за раждане № 50 от 22.02.1944 г. на С. А. Г. и заверено копие на семейните регистри, от които е видно, че през 1956 г. е допуснато осиновяване на същата от Б. Б. Г. и А. Г. Л.. Съгласно редакцията на действащия към 1956 г. Закон за лицата и семейството (ЗЛС) осиновяването е

непълно, като осиновяването създава правоотношение и семейни връзки между осиновител и осиновен (само между тях и то без наследствени права на осиновителя, и не създава правоотношение на осиновения с роднините на осиновителя), като същевременно правата и задълженията между осиновения и неговото рождено семейство се запазват. С изменението на ЗЛС през 1961 г. е установено пълното осиновяване, като единствен законов режим, приложим и към заварените случаи, а именно осиновяванията, съществуващи при влизане на новите разпоредби в сила, т.е. осиновяванията, които не са прекратени от съда и по които осиновителят и осиновения са живи. В този смисъл, по силата на законодателните промени от 1961 г., непълното осиновяване на С. А. Г. се е трансформирало в пълно по силата на закона. Семейният кодекс от 1968 г. въвежда режима на пълното и непълното осиновяване, като в чл. 105, ал. 1 от СК изрично е установено, че за заварените осиновявания се прилагат правилата на чл. 54 от СК, т.е. правилата на пълното осиновяване. Няма данни за прекратяване на осиновяването по съдебен ред, респ. поради смърт към този период.

От изложеното следва, че към 1959 г.- момента на смъртта на Б. И. И., осиновяването на С. А. Г. все още е било непълно, съответно същата не е била негов наследник. Както беше посочено, в удостоверението се отразяват само лицата, призовани да наследят съобразно родствената си, респективно брачна връзка към момента на откриване на наследството, а именно към момента на смъртта в последното местожителство на умрелия (чл. 1 от ЗН). Именно по тази причина С. А. Г. не фигурира в удостоверението за наследници на Б. И.. Същата обаче безспорно се явява наследник на Б. Г. в качеството си на нейна осиновена дъщеря, за което по делото са представени надлежни доказателства.

Колкото до оспорването от страна на жалбоподателката на представения акт за раждане № 50 по отношение неговата графа „Бележки“, съдът намира същото за неоснователно. Актът за раждане е официален писмен документ, в който по установения в ЗГР ред, длъжностното лице по гражданското състояние регистрира събитието раждане. При оспорване на официален документ, тежестта на доказване е за страната, която го е оспорила- чл. 193, ал. 3 от ГПК. В този смисъл, В. В. Р. е следвало да докаже наличието на подправка в изявлението в оспорената част. Такива доказателства не са ангажирани, поради което следва да се приеме, че констатациите на длъжностното лице по гражданското състояние по отношение осиновяването са верни.

За пълнота на изложеното следва да се има предвид, че самото удостоверение за наследници, когато бъде издадено такова, е официален документ, ползващ се с материална доказателствена сила, чието опровергаване може да стане само по установения законен ред, с допустимите процесуални способности. Едва тогава и то само в случай, че издаденото от административния орган удостоверение не отговаря на това, което очакват заявителите, т. е., ако последните не са посочени между лицата, на които се признават наследствени права, те биха могли да оспорят съдържанието на този документ по реда на чл. 81, ал. 2 от АПК или по реда на общия исков процес, чрез предявяване на установителен иск по реда на ГПК пред общите граждански съдилища да установява наличието на претендираните от тях наследствени права. В рамките на съдебно-административното производство съдът не е оправомощен да се произнася по такава искова претенция /искът по чл. 128, ал. 2 от АПК касае установяване наличието на административно правоотношение, а отношенията между

наследодател и наследници са гражданскоправни/.

В заключение, при издаване на оспорения отказ материалният закон е спазен, тъй като съобразно чл. 2 и сл. от Наредбата удостоверенията за наследници се издават въз основа на данните от регистъра на населението, поддържани в електронния регистрационен картон за лицата в НБДН на ЕСГРАОН, като могат да се ползват и данни от регистрите на актовете за гражданско състояние и се издават на наследниците на лицата. В случая, както в регистъра на населението, поддържан в НБДН, така и в регистрите на актовете за гражданско състояние са налице данни, че единствен наследник на починалото лице е нейната осиновена дъщеря С. А. Г.. Същото, съгласно чл. 8, ал. 2 от Наредбата, е основание за издаването на мотивиран отказ по искане за издаване на удостоверение за наследници № РТР24-ГР24-2395/16.09.2024 г. на В. В. Р..

Предвид изложеното, настоящата съдебна инстанция намира, че жалбата е неоснователна и недоказана и като такава следва да бъде отхвърлена.

С оглед изхода на спора и своевременно заявената претенция от страна на ответника за присъждане на юриск. възнаграждение, съдът го намира за основателно, поради което и следва да присъди сумата от 100 лева, юриск. възнаграждение в полза на СО, район Т..

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд – София град, Второ отделение, 83-ти състав

### **Р Е Ш И:**

**ОТХВЪРЛЯ** жалбата на В. В. Р. срещу отказ за издаване на удостоверение за наследници, обективиран в писмо с № РТР24-ГР24-2395-1/18.09.2024 г. на кмета на СО Район „Т.“.

**ОСЪЖДА** В. В. Р. ЕГН [ЕГН] от [населено място], [улица], ет.1, ап.2 да заплати в полза на СО - Район „Т.“ сумата от 100 лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред ВАС на РБ в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му.

### **СЪДИЯ:**